

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Pyykkö, Suna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Keskusteluanalyttinen tutkielma anoreksiapotilaiden hoitoneuvotteluista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-10-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 76 s.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkielmani käsittelee nuorten anoreksiapotilaiden (12–17-vuotiaiden) ja psykiatristen hoitohenkilöiden välisiä hoitoneuvotteluja. Tutkimusmetodinä käytän keskusteluanalyysia (KA), jonka metodologiset lähtökohdat ovat etnometodologiassa. KA:ssa tutkimus kohdentuu siihen, miten vuorovaikutuksen osapuolet rakentavat yhteisymmärrystä meneillään olevasta tilanteesta. Sosiaalisen vuorovaikutuksen yksityiskohtaisella kuvauksella pyritään nuo yhteisymmärryksen rakentumisen tavat selvittämään. Tässä työssä tarkastelun kohteena ovat hoitohenkilöiden ns. kolmannen position vuorot eli ne vuorot, joissa hoitohenkilöt jollakin tavalla reagoivat potilaan edellä tuottamaan vastaukseen. Tarkemmin tutkimukseni kohdentuu formulaatioihin ja kannanottoihin, jotka ovat kaksi hyvinkin erilaista kolmannen position vuoroa. Edellä mainituissa hoitohenkilöt muotoilevat potilaan puhetta, mutta säilyttävät kuitenkin potilaan näkökulman eli he sanovat potilaan sanoman vain toisella tavalla (in other words). Jälkimmäiset ovat suoria mielipiteen ilmaisuja. Pyrin työssäni selvittämään, mitä työtä formulaatiot sekventiaalisesti eli toimintajaksollisesti tekevät ja miten ne tuotetaan. Tarkastelen myös hoitohenkilöiden kannanottoja, joissa he tuovat esille, mitä mieltä he joko ammattilaisena tai omana itsenään ovat ja mitä näillä kannanotoilla saadaan aikaan. Keskusteluanalyysin yksi keskeinen ajatus on, että keskustelussa kukin puheenvuoro on edellisten vuorojen muovaamaa ja samalla sitä seuraavia puheenvuoroja muovaavaa, eli toisin sanoen jokainen yksittäinen puheenvuoro on aina kontekstin muovaamaa ja kontekstia uudistavaa. Näin ollen hoitohenkilöiden formulaatiot ja kannanotot muodostavat välittömän kontekstin potilaan reagoinnille. Potilaiden reagointeja tarkastelemalla pyrin selvittämään, millaisia reagointeja nämä edellä mainitut hoitohenkilöiden kolmannen position vuorot saavat aikaan. Aineistoni koostuu viidestä videotallenteesta, jotka graduryhmäni kanssa purimme kirjoitettuun muotoon eli transkripteiksi. Videonauhoja ja litteraatioita tarkastelemalla löysin keskusteluista yhteensä 25 eri kohtaa, joissa hoitohenkilö käytti kolmannen position vuorossaan formulaatioita. Kannanottoja löytyi yhteensä 12 kappaletta. Formulaatiot osoittautuivat hyväksi ja hienovaraiseksi tavaksi, saada potilas kertomaan omista subjektiivisista kokemuksistaan ja tunteistaan. Ne eivät olleet suoria kysymyksiä vaikka hyvin vahvasti kutsuvatkin potilasta joko hyväksymään tai hylkäämään ne. Perustuessaan potilaan puheeseen näyttäytyi vuorovaikutus kulkevan ikään kuin potilaan ehdoilla. Hoitohenkilöt eivät yksin päättäneet, milloin jokin aihe oli valmis lopetettavaksi, vaan potilas saattoi, niin halutessaan, vaikuttaa puheenaiheen jatkumiseen. Formulaatioiden pohjautuminen potilaan omaan puheeseen toimi myös ”todistusaineistona” läpi hoitoneuvottelun kulun. Niihin oli mahdollista vedota, jos potilas toi esille ristiriitaisia seikkoja tai kieltäytyi näkevänsä itsensä sairaana ja hoitoa tarvitsevana. Kannanotot antoivat puolestaan potilaalle luvan ja melkeinpä kehotuksen ilmaista tunteitaan. Tutkielmani alussa (luku 2) tuo esille anoreksian lääketieteellisiä ja yhteiskunnallisia määrittelyjä ja miten sairautta hoidetaan. Luvussa 3 käsittelen keskusteluanalyttisiä käsitteitä, joita käytän varsinaisessa empiriaa käsittelevässä luvussa 6. KA on hyvin pitkälle aineistolähtöistä ja siitä syystä tutkielmani pääpaino on tarkastelemieni hoitokeskustelujen empiirisessä osassa. Tärkeimmät lähteet: Abraham, Susan & Llewelyn-Jones, Derek (1994). Syömishäiriöiden luonne ja hoito. Suokas, Jaana & Rissanen, Aila (1999). Syömishäiriöt. Heritage, John (1996). Harold Garfinkel ja etnometodologia. Ehrling, Leena-Maria (2006). Psykoterapian vaikutusten arvioiminen. Tainio, Liisa (toim.)(1998). Keskusteluanalyysin perusteet.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords anoreksia syömishäiriöt keskusteluanalyysi diskurssianalyysi vuorovaikutus hoitoneuvottelut hoitokeskustelut hoito -- käytännöt			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			